ԻԲ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5784 — ՅՈՒՆՈՒԱՐ 27/9 ՓԵԿՐՈՒԱՐ — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ — 5 ՉԻԼՀԻՃԱԼ 1322 — ԻԲ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5784

درعلیه وعلطه اداره سی ﴿ آره‌وك ﴾ غزته‌سی

Նամակ կամ արտ եւ ի զրաւիւ պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈՂՈՍ Գալաթիա, Քամանճօ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ եւ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար տարեկան	140	ղր.
» » » » վեցամսեայ	70	»
» » » » եռամսեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար տարեկան	40	Ֆր.
» » » վեցամսեայ	20	»

Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով։
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն։

20 ՓԱՐԱ 20

ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Միացեալ Նահանգաց կառավարութիւնը՝ որ երբեմն ամբողջ պաշտպան հանդիսացաւ Վենեսուէլայի նախագահ Պ. Քաստրոյի, անգլիացերէնի թարգմանին առեն, հիմա ինքը է որ իր կարգին նեղանալու պատճառներ ունեցած է անոր դէմ։ Արդարեւ Պ. Քաստրօ ճիշդ միւս նոյն ընթացքը բռնած է Միացեալ Նահանգներուն դէմ, ինչ որ բռնեց երբեմն Անգլիոյ եւ Գերմանիոյ հանդէպ, արհամարհելով անոնց պահանջումները։ Հետեւաբար ինչպէս որ պատահեր եղաւ անոնց դաշնակցաբար իրեն դէմ նաւային արշաւանք մը ընելուն, նոյնպէս իր այժմու ընթացքը պատճառ եղած է որ Միացեալ Նահանգաց կառավարութիւնն ալ նաւախումբ մը ղրկէ Վենեսուէլայի դէմ, անոր մէկ քանի նաւահանգիստները բռնելով՝ մաքսատուներուն գրաւելու համար, մինչեւ որ տեղի տայ եւ իրմէ եղած պահանջումները գոհացնէ։ Կ'երեւի թէ Պ. Քաստրօ չփոթած է Միացեալ Նահանգաց, Գերմանիոյ եւ Անգլիոյ դերերը ու գիրքերը, որ վերջիններուն դէմ խիստ խելացի յեսոյ, այժմ կը համարձակի խիստ նեղ առաջնոյն դէմ, առանց խորհելու թէ ատոր շնորհիւ էր որ զղջացուցաւ իրեն տալիք անոնց ծանրագոյն հարուածներէն։ Բայց ընթերցողը ալեկ կը լիրէ անշուշտ որ եթէ Միացեալ Նահանգաց կառավարութիւնը մէկեղ չհանէր Մընրոյի վարդապետութիւնը, այլոյնքան արդեւք չդնէր ո՛ եւ է եւրոպական տէրութիւն՝ ամերիկեան հողին վրայ նոր կալուած առնելէ օ՛ Անգլիա, օ՛ Գերմանիա չպիտի բռնակալանային միայն իրենց դրամական պահանջումները ապահովելով։ Իսկ ներկայ պարագային մէջ օ՞վ պիտի արդիւնէ ամերիկեան մեծ Հանրապետութիւնը՝ հողային դրաւս մեր ընելէ Վենեսուէլայէն, եթէ յամառի կենալ իր մերժողական կամքին։ Սոսափողական քաղաքականութեան մէջ, որուն հանդուրժելու բնութիւն չունի Ռուզվելթ կրօնի նախագահը, որ դեռ նոր իր ձեռքերը երկնցուց Սէն–Տոմինիկի հանրապետութեանը վրայ։ Եւ երբ խորհուի թէ հիմա Ռուզվելթ նախագահը ինչ դեր մը կը կատարէ ամերիկեան երկիրներու վերաբերեալ ամէն խնդիրներու մէջ, որոնց կեդրոնը դարձուցած է կերպով մը Ուաշինկթըն մայրաքաղաքը, դիւրաւ կարելի է հասկնալ որ եթէ Պ. Քաստրօ իր համբերութեան չափը սպառէ, կրնայ ըլլալ որ Վենեսուէլայի վրայ եւս տարածէ իր ձեռքերը, ինչպէս ըրաւ Սէն–Տոմինիկի վրայ։

Միացեալ Նահանգաց կառավարութեան համաձայնութիւնը քաղաքականութեան մը հետեւիլ ուզելուն մէկ նշանն ալ այս օրերս տեսնուեցաւ հետեւեալ ոգիովս, որ է վեց առեւտրական կցորդներ նշանակել։ 1. Մեծին Բրիտանիոյ եւ իր յարակից մասերուն մէջ։ 2. Հիւսիսային եւ արեւելեան Եւրոպա։ 3. Հարաւային Եւրոպա։ 4. Ամերիկայի կամուրջ երկիրները։ 5. Ասիա։ Իսկ վեցերորդը մասնաւոր պաշտօններ պիտի ունենայ։ Այլ ասոնց պաշտօնին ուշագրաւ հանգամանքը սա է որ իրենց յարաբերութիւնը միայն առեւտրական նախարարութեան հետ չպիտի ըլլայ, այլ նաեւ արտաքին գործոց։ Հետեւաբար դիւրին է ըմբռնել առեւտրական կցորդ անուանուած այս պաշտօնեաներուն բուն հանգամանքը եւ նշանակութիւնը։

Ամերիկայի դեսպաններն ալ եւրոպա դարձուցած ասեն՝ խիստ կարեւոր իրողութեան մը կը հանդիպինք, այն է անգլիացի Լի ծովակալին խօսած մէկ ճառը, որով կը յայտնէ թէ այլեւս Մեծն Բրիտանիա Ֆրանսայի եւ Միլիերկրականի վրայ հակում ալ ունի, ինչպէս ասեցինք, Հիսպանիոյին ծովուն վրայ, այլոյնքան ըսել կ'ուզէ Գերմանիոյ դէմ։ Անգլիացի ծովակալին այս ճառէն կը հասկնայի թէ անգլիա-ֆրանսական համաձայնութիւնը այնքան հիմնաւոր ու ապահովիչ հանգամանք ունի, որ այսուհետեւ Անգլիոյ համար աւելի հաւանական է Գերմանիոյ հետ ուրիշ քան Ֆրանսայի հետ։ Ոչ մէկ ճառ Ս ըսպայի ընդհանուր խաղաղութեան համար այնքան նպաստաւոր է որքան այս ճառը, վասն զի եթէ անգամ մը ամբոխ հիմերու վրայ հաստատուի, զորանայ անգլիա-ֆրանսական համաձայնութիւնը ու համանիշ դառնայ նոյն իսկ բարեկամութեան հետ, որ եւ է տէրութիւն չպիտի համարձակի երբեք Եւրոպայի խաղաղութիւնը վրդովել, ո՛ւր կը մնայ Անգլիոյ վրայ յարձակիլ։

Աւելորդ է ըսել թէ մեւ կողմէ սատկան ատոյգ է որ Գերմանիոյ թշնամութիւնը հետզհետէ աւելի կը չեշտուի Անգլիոյ դէմ՝ ճիշդ այն տեսնին երբ անիկա բարեկամացաւ Ֆրանսայի հետ։ Ֆրանքփուռտս դաշնակցութենէն Գերմանիա այնքան չվախցաւ, որովհետեւ գիտեր թէ Ռուսիա չպիտի ուզէր այն դաշնակցութիւնը իրեն դէմ մղել, եւ մինչեւ անգամ յոյս ունէր նոյն իսկ Անգլիոյ դէմ դարձնել։ Բայց անգլիա-ֆրանս. բարեկամութիւնն մը ուղղակի իրեն դէմ ուղղուած կը նկատէ Գերմանիա, եւ ատոր համար անհանգիստ ու մեկուսացած կը գտնէ ինքզինքը։ այս պատճառով՝ իր հակակրութիւնը երթալով կը շատնայ Անգլիոյ դէմ, որ իր ասանին հետ բարեկամանալու յոժարած է։ Արդ Լի ծովակալին ճառն ալ ասկէ տարբեր բան չէր հաստատեր։ Իսկ երբ միւս կողմէ կը յարէր թէ ամէն նախազգուշութիւն ձեռք առնուած է առաջին առթիւ պէտք եղած հարուածը տալու, կը հասկցնէր թէ Գերմանիային չի վախնար Անգլիա։

Մ. ՆԱՐԹԱՆԵԱՆ

ՈՒԽՏԱՒՈՐԻ ՆՕԹԵՐ

ՔԻՉ ՄԸՆ ԱԼ ՀՐԷՈՅ ՄԷՋ

ԺԶ.

Կարծեմ հասկցուեցաւ թէ Պաղեստինի տրուած ալցելութիւն մը մեր կողմէ նը-կատուած է իբրեւ բռնալի եւ կամ միջոց Ս. Գիրքը քիչ մը աւելի յատկ կերպով հասկնալու համար։ Եւ օրվհետեւ Պաղեստին ամէնէն աւելի իսրայէլեան ցեղին բնակավայրն եղած է, անոնց բնաւոր հիմնական ազգութիւններուն կրնայ թափանցել մարդ առաւելապէս այդ երկրին մէջ։ Այս բանն ալ ոչ հասկցած ըլլալով եւ նը-կատելով որ Ս. Գիրքի հասկցողութեան եւ կամ լուսաբանութեան աւելի նպաստաւոր միջոցներէն մէկն ալ հրեայ ժողովուրդին ինքնուրոյն ազգութիւններուն ծանօթութիւն ունենալն է, մեր ուսումնասիրութեան առարկայ դարձուցած էինք նաեւ Պաղեստինի հրեայ բնակչութիւնը՝ իր բնաւորիկ յատկութիւններուն եւ ներքին կեանքին մէջ։

Ասով չենք ուզած մեր ուշադրութիւնէն վրիպեցնել ո՛չ անոնց դպրոցները, արհեստական վարժարանները, ո՛չ Սինակոկները, աղօթելու ձեւերն ու եղանակները, եւ ոչ ալ անոնց ընտանեկան կեանքի փուլերը։

Բնականաբար չառ մը բաներ կրցինք քաղել անոնցմէ։ Բայց որվհետեւ խիստ երկար պիտի ըլլայ զանոնք ներկայացնել մեր ընթերցողներուն, ապագայ աւելի լաւագոյն ուսումնասիրութեան մը վերապահելով անոնց հրատարակումը, կ'ուզենք առ այժմ մեր մէկ այցելութեան նկարագիրը տալով բաւականանալ։

Ուրբաթ օր մըն է։ Որոշած ենք այդ օրը այցելել Երուսաղէմի առաջնակարգ Սինակոկներէն մէկը եւ «լոցի տեղը»։

Եւ ելորպայոս, նեղ ու աղտոտ ճամբաներէ անցնելով կը հասնինք որոշեալ ժողովրդանոցին առջեւ, որդէն իսկ երգեցողութեան ձայնը կը հասնի մեզի։ Շէնքը Սինակոկի երեւոյթը չունի կարծես։ Երկփեղկ դռնէ մը ներս կը մտնենք. գաւիթն է եղեր ան։ Ցիր մը չեղ ծռելով՝ ուրիշ դռնէ մըն ալ ներս կը մտնենք, եւ ահա Սինակոկային մէջն ենք արդէն։ Այնքան չառ բաղմութիւն չեր երեւիր նստարանների վրայ, որոնք 3-ի կարգի վրայ չրուած են ժողովրդանոցին մէջ։ Բառակուսի փոքրիկ չենք մըն է ան։ Դրան դիմաց, վերը պարին վրայ կախուած է սակեթել վարագոյր մը և միշտ գոց կը մնայ ան։ Կարծեմ թէ Սրբարանը Սբրբութիւն Սրբոցէն բաժնող Տաճարի վարագոյրին իբրեւ օրինակը կախուած է ան։ Վարագոյրն առջեւ կը գտնուի ամպոն մը՝ ուր կ'ելլուի չեղագիր երկու սանդուխներէ։ Ամպոնին կամ սեղանի՝ առաջեւ բարձրակէ դարձեւադ մը այստեղներով զարդարուած է, որոնց վրայ քանի մը մամիր կը վառին։ Իսկ այդ դարձեւանդին առջեւ՝ երկու կողմերը մէյմէկ գրականներ կան, որոնց վրայ դրուած են Աստուածաշունչի ալեւոր մասերը։ Ամպոնին ձախ կողմը դաս մըն ալ կ'երեւի, ուր նստած են մէկ քանի երգեցիկ հրեաներ անշուշտ։ Սրբոնին կեդրոնը, դէպի ամպոնը կը գտնուի ուրիշ ամպոն մըն ալ։ գիրքեր պարապ։ Սինակոկային մէկ կողմը չինուած են գրադարաններ, ուր հրէական բազմահատոր հեղինակութիւններ կ'երեւին, գլխաւորապէս Աստուածաշունչի եւ Թալմուտի հատորներ։ Իսկ ժողովրդանոցը մանելու դրան վերի կողմը՝ պատին վրայ նկարուած են նախկին հրէական նուագարաններու պատկերներ. սանդուռ, քնար, տաւիլ, սրինգ, չեփոր, Թմփուկներ, ծնծղաներ եւայլն։

Ժողովրդանոցին դռնէն ներս մտնելնուս պէս՝ հրեայ ծանօթ բռնալի մը մեր գլուխը նշմարելով տաքի կ'ելլէ եւ մատներուն ծայրերուն վրայ կոխելով մեզ կը դիմաւորէ ու ժպտուն դէմքով մը կ'առաջնորդէ կեդրոնի ամպոնին մօտ, ուր մէկ քանի աթոռներ կը գտնուին արդէն։ Այս ընդունելութիւնը նշանակի չնորհակալ ըլլալով կը նոյնիք եւ մեծ ուշադրութեամբ իրերը կը դիտենք։

Այս միջոցին բարեւի մը կամ թէ դրպիր մը դարձանդի ալեւոր անկներուն առաջը դրուած գրականի քովիկ կեցած բարձր եւ կոկորդալիր ձայնով մը բաներ մը կը լպրտէ։ Մեր ծանօթ լեղուագէտ բարեւնէն կ'իմանանք թէ սաղմոսերգութիւն մըն է անոր կարդացածը։ Այս Սաղմոսի ընթերցումի միջոցին, սակայն, բոլոր ներկայ հաւատացեալները նստած տեղերնին կը սկսին ատանիլ, երերալ ու իրենց գլուխները շարժել։

Այդ դիրքին ու ձեւերուն մէջ բաւական շարունակելէ ետքը, յանկարծ կը լսուին եւ գլուխներն կը կախեն։ Քանի մը վայրկեան լռութիւն կը տիրէ։ Ապա դարձեալ մէջ նստող դպիրներէն մէկը ելլելով՝ գիրք մը կ'առնէ ու նստողներուն մէկէ կը հրաւիրէ։

Հրաւիրեալը կ'առնէ գիրքը կը բանայ եւ քանի համարներ կը կարդայ։ Կեդրոնի բեմը կ'ելլէ եւ կը սկսի քարոզի ձեւով խօսիլ։ Իր կարդացածը Դասաւորաց գրքին մէկ գլուխն է եղեր, որուն մեկնութիւնը կ'ընէր։ Քարոզը վերջացնելէն ետքը գիրքը կը դոցէ եւ ամպիոնէն վար իջնելով պաշտօնային կուգայ։ Այս ամէնը տեսնելով զարմացած ենք։

Այդ միջոցին կը յիշենք Աւետարանին մէկ նկարագրութիւնը, Նազարէթի Սինակոկային մէջ Յիսուսի ունեցած վարմունքի մասին։ Կատարեալ նմանութիւն մը կայ։ Կարծես ինքզինքիս Նազարէթի այն ժողովրդանոցը կը գտնենք, եւ կը տեսնենք Յիսուսը որ Եսայի մարգարէին գիրքը բանալով կը կարդայ ու-կը մեկնէ եւ ապա գիրքը խփելով պաշտօնային կուգայ։ (Ղուկ. Դ. 20)։

Կը մեկնինք ժողովրդանոցէն սա խորհրդածութիւնով թէ՝ արդարեւ Հրեաները դարերէ ի վեր՝ մինչեւ հիմակ եւ այսուհետեւ տակուին չառ դարեր՝ կենդանի ապացոյցներ եղած են եւ ոչիսի ըլլան Աւետարանի ճշմարտութիւններուն եւ անոնց հեղինակներուն անկեղծութեան։

Սինակոկայէն ելլելով Հրեաներուն «լոցի տեղը» կը դիմենք։ Նախկին տաճարին տեղւոյն մօտ, ուր հին տաճարին մէկ պարսպին մնացորդները կ'երեւին տակաւին, Հրեաները ասոր են ամէն օր եւ մասնաւորապէս ուրբաթ օրերը հաւաքուիլ եւ Երէմիայի գրքէն աղօթքներ ըսել։ Գրեթէ ամէնքն ալ մեծ ու պզտիկ, այր թէ կին, մէյմէկ գրքոյկ դրած իրենց առնութեան տակ, կուգան հոս։

Երկու երեք մէթր լայնութեամբ երկար տեղ մըն է տ՝ փոզոցի մը նման։ Ասֆալտեն, հսկայ քարերէ շինուած պարսպի մը տակ հաւաքուելով ազիզորմ ճիչեր կը բարձրացնեն։ Կը տեսնես կարաքմակ, ոպիտակներ ծերուններ և ծերուկ թշուառ Հրէուհիներ, կիներ որոնք, մէյ մէկ գրքոյկ բռնած ալքերնուն առջեւ, ոտի ոտի արագանք կը թափեն։ Կնոջ մէկը, մինչեւ իսկ իւր բերեր է եւ հոն կախուած կանթեղին մէջը լեցուցած, կ'ազօթէ եւ կուրծքին կը տնտէ։ Աւդին մուշտակով եղերուած գլխարկներով մարդիկ, ալօրուած, կախուած մազերով Հրեաներ, գլուխնին պարին կը զարնեն, կը շարժին, կը առաջին, կը կոնեն վերլապէս։

Տեսարանը տխուր է։ Տխուր, չառ տխուր ձայն մը կուգայ. այնպիսի՛ ձայն մը որ կը փշձկեցնէ մարդը։ Ամէնքն ալ այդ ձայնին կը հեւեւին, իրենց մրմունջներով ու չարժուձեւերով այդ ձայնին տխրաղդեցիկ շեշտերը կ'անդրադարձնեն։ Ձայնը կը բարձրանայ տակտ, եւ երբեմ ալ կակնի կը փոխուի։

ԾԻՐԿԱԲԻՆ

ՏԱՐԵՑՈՅՑԻ ՄԸ ՇՈՒՐՋԸ

Գրառենեակ մը, ուր գացած էի այցելութեան համար, պատահմամբ կը տեսնեմ Նշան–Պապիկեան գրատան հրատարակած 1905ի Տարեցոյցը։ Սկզբան մանրֆոթուրի նմուշի տեսարակ մը կը կարծեմ այդ լոյնաձուալ զանգուածը որ գիրքի չնորհք չունէր բնաւ։ Շիտակը, ծաւալին այդ արտառոց մեծութիւնը լաւ տպդեցութիւն մը չի ձգեր ընթերցողին վրայ։ Հարկ կա՞ ըսելու թէ Տարեցոյց մը տանեան (portatif) ըլլալու է ամէն բանէ առաջ։

Կը բաւէ տկնարկ մը ձգել այդ Տարեցոյցին հրատարակիչներէն մէկին ալ բաներ մը կը թարգմանէ իրիկուան այդ թերթին մէջ, դարձեալ վճռաբար։ Հետեւաբար ասիկա ալ գերազանց պատճառ մըն է՝ դրուատիքները չխնայել ուշադրացած թերթի հասցէին։ Ասկէ աւելի պերճախօս ապացոյցի պէ՞տք կայ՝ հաստատելու համար թէ մամուլն ա՛րքան մեծ դեր կը խաղայ մեր գրականութեան մէջ։ Մա՛ է անաչառ ու անշահախնդիր քննադատութիւնը, զոր կը լուսակի մշակել մեր ոգեւորիչները։ Պակ՝ այն գրականութեան որ ասանկ մշակներ իր մէջ, գրական դէպքերը խեղաթիւրելու ասիճան անխիղճ ու կողմնակալ։ Ինչ կը սպասէք գրողէ մը, որ կ'արհամարհէ ուրիշ թերթերու մասուցած գրական ծառայութիւնները, եւ անուանարկիչ որակումներ կ'ընէ անոնց նկատմամբ, անտեսելով պարկեշտ ու անշահախնդիր ուղղութիւնը, ճոխ ու չահագրգիռ բովանդակութիւնը։

Ու զարմանալին հոն է որ, երբ հետաքրքիրներ հրատարակիչներուն դիտել կուտան այդ գրական տեսութեան մէջ եղած անիրաւ դատափետումներն ու ներբողները, այդ հրատարակիչները կ'ըսեն թէ իրենք բռնէ մը տեղեկութիւն չունին։ Շիտակը, երանելի՛ հրատարակիչներ։

ԴՐԱՍԷՐ

ԴԵՂԻՆ ՎՏԱՆԳԸ

(Շար. երեկի թիւեն եւ վերջ)

Միւս կողմէ աւելի հաւանական է որ, յաղթական կամ յաղթուած, Ռուսիոյ դէմ մղած իր պայքարին մէջ՝ Ճարան այնքան առապի, մարդ կորսնցնէ, եւ այնքան տագնապ ծախքեր ընէ որ խաղաղութեան ու ինքնամփսման երկար տարիներու պէտք զգայ տիկա, վերակազմելու համար իր բանակը, նաւատորմը, եւ մանաւանդ իր ելեւմտաքը։ Նոյն իսկ չի գիտցուիր թէ ի՛նչպէս պիտի յաղթի այդ բանին մէջ։ Իր պաշտօնական կամ կէս–պաշտօնական գործակալներ ունի արտասահմանի մէջ, ինչպէս նախկին ներքին գործոց նախարար պարոն Սուխէմլոյ, որ հիմա Լոնտոն կը գտնուի, կը յայտարարէ թէ Ճարան մը ոգորդութիւն չունի իր հաղթին ասուածքները ուելցնելու։ Եթէ երբեք յաղթի գրաւել Մանչուրիան, դարձեալ Զինաստան որ ասանկ մշակներ իր մէջ, գրական դէպքերը խեղաթիւրելու ասիճան անխիղճ ու կողմնակալ։ Ինչ կը սպասէք գրողէ մը, որ կ'արհամարհէ ուրիշ թերթերու մասուցած գրական ծառայութիւնները, եւ անուանարկիչ որակումներ կ'ընէ անոնց նկատմամբ, անտեսելով պարկեշտ ու անշահախնդիր ուղղութիւնը, ճոխ ու չահագրգիռ բովանդակութիւնը։

Ու զարմանալին հոն է որ, երբ հետաքրքիրներ հրատարակիչներուն դիտել կուտան այդ գրական տեսութեան մէջ եղած անիրաւ դատափետումներն ու ներբողները, այդ հրատարակիչները կ'ըսեն թէ իրենք բռնէ մը տեղեկութիւն չունին։ Շիտակը, երանելի՛ հրատարակիչներ։

ԴՐԱՍԷՐ

ՀԱՅԲՅՈՒՐՍ ՍԸ

"ՎԱՐԺՈՒՀԻՆԵՐՈՒՆ ՆԵՐԵԼԻՔ Ի ՊԱՐԱՀԱՆԴԻՍ ԵՐԹԱԼ,,

Փափաքելի է որ ձեռնհաս գրողներ Արեւելքի միջոցաւ իրենց կարծիքը յայտնեն այս չահեկան խնդրոյ մասին։

Իմ խնդարկ կարծիքս ասկէն վերջը։

Իզմիր ԴԱՐԵՁ Ս. ՆԱՒԱՍԱՐԴԵԱՆ

Արտաքին Լուրեր

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԵՒ ՃԱՊՈՆԻ ՄԻՋԵՒ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Մանչուրիոյ մէջ։— Զինուորական գործողութիւններ։ — Գուրոքաքիին զօրավարին ռազմավարութիւնը։ — Ռուսական հրոյդ նաւաբաժինը։— Զինցաքնները։— Ցուտին հետեւանքները։

Գուրոքաքին զօրավարին վերջին հաղորդիները կարեւոր բան մը չեղարձեցին զինուորական գործողութեանց մասին, բաց ի քանի մը փոքր արշաւանքներէ, որոնք աւելի հետաքրքրութիւն մը բնելու նպատակով կատարուած են։ Այդ հեռագիրները ոչ ոգդակի կերպով կը հաստատեն զինուորական քննադատներուն կարծիքը թէ պատերազմի դաշտին վրայ, ներկայ պայմաններուն մէջ, մեծ ճակատամարտներ չեն կրնար պատահիլ, բաց ի հետաքրքրութիւններէ։ Այդ քննադատները կ'ըսեն.— «Յունուար 25էն 29 Հունվարի ձախ եզերքին վրայ կատարուած շարժումին համար յայտարարեցաւ թէ ռուսական աջ թեւին կողմէ յարձակողական մըն է, միջոցեւ բազմաթիւ զինուորներով հետաքրքրութիւն մըն էր, որ իրաւ է թէ համեմատաբար մարդաւորներ պատահեցաւ, բայց Գուրոքաքին զօրավարին զինուորները ամենաբարձր բան է, վասն զի ան միայն գիտէ թէ ո՛րքան զինուոր արամարդիկ ունի եւ հետեւաբար առանցքի տարը հաղորդի չափը կրնա՞ զոնել թէ ոչ՝ որոշ նպատակով մը կատարուած կարեւոր գործողութեան մը համար։ Ռուսական ընդհանուր հրամանատարին բանակեցեալ Հուանշանէն առնուած հեռագիր մը կը հաստատէ թէ Գուրոքաքին զօրավարը հասած է իր նպատակին։ Այդ հեռագիրը ճշդիւ կը սահմանէ ճապոնական բանակին հիմակուան համախմբումը։ Օկսամա մարշալը իր բանակին առաջ մասը համախմբած է ձախ թեւին վրայ, ուր ղրկուած են նաեւ Նոսի զօրավարին զինուորները։ Արդ, թշնամի զինուորներուն տեղափոխութեան մասին ճիշդ գիտակցութիւն մը խիստ կարեւոր է ընդհանուր հրամանատարի մը համար։ Գուրոքաքին զօրավարին համար ալ անհրաժեշտ էր գիտնալ թէ Նոսի զօրավարին զինուորները ճապոնական բանակին ձախ թեւին վրայ կը գտնուին թէ ոչ։ Գուրոքաքին զօրավարը բազմաթիւ զօրքերով այդ հետաքրքրութիւնը կատարելոյն էր որ իր պէտք ունեցած տեղեկութիւնը ստացաւ եւ ժամանակին առաջը առաւ այն չբաղկուկ չարժումին զոր Օքսա եւ Նոսի զօրավարները պիտի կատարէին իր բանակին աջ թեւին դէմ։»

— Գուրոքաքին Պերլին զրկուած հեռագիր մը կը ծանուցանէր թէ Նիպոգիի դանիկան նաւամարտիներու նաւապետները հրաման ստացեր են երեքշաբթի օրը պատրաստ ըլլալ Սանտի նեղուցէն անցնելու ռուսական երրորդ նաւաբաժինը՝ բաղկացած հինգ զրահաւորներէ, երեք թորպիլանաւերէ եւ մէկ քանի փոքրանաւերէ։ Այդ նաւաբաժինը երկուշաբթի օրը Լիպաւլէն ճամբայ պիտի ելլէր։ Պալթիկի ռուսական նաւաբաժինն յաւելուածական մարտանաւերը, Տայոթովաքի ծովակալին հրամանատարութեանը տակ, որոնք անցեալ սեպտեմբերի ճամբայ ելան դէպ ի Մոսկովաքար, իրենց հետ ունէին ասանքաբ խոշոր փոքրանաւեր։ Առանց Նոսի–Պէ պէտի երթան, ուր կը գտնուին Պալթիկի նաւաբաժինէն երկու մասեր, եւ ուր պիտի հանդիպի նաեւ մի, քանի որ Ճիպոնիէն մինչեւ Նոսի–Պէ հեռաւորութիւնը ուր հասնելու համար կրնայ ըլլալ թէ ոչ։ Գուրոքաքին զօրավարը բազմաթիւ զօրքերով այդ հետաքրքրութիւնը կատարելոյն էր որ իր պէտք ունեցած տեղեկութիւնը ստացաւ եւ ժամանակին առաջը առաւ այն չբաղկուկ չարժումին զոր Օքսա եւ Նոսի զօրավարները պիտի կատարէին իր բանակին աջ թեւին դէմ։»

— Գուրոքաքին Պերլին զրկուած հեռագիր մը կը ծանուցանէր թէ Նիպոգիի դանիկան նաւամարտիներու նաւապետները հրաման ստացեր են երեքշաբթի օրը պատրաստ ըլլալ Սանտի նեղուցէն անցնելու ռուսական երրորդ նաւաբաժինը՝ բաղկացած հինգ զրահաւորներէ, երեք թորպիլանաւերէ եւ մէկ քանի փոքրանաւերէ։ Այդ նաւաբաժինը երկուշաբթի օրը Լիպաւլէն ճամբայ պիտի ելլէր։ Պալթիկի ռուսական նաւաբաժինն յաւելուածական մարտանաւերը, Տայոթովաքի ծովակալին հրամանատարութեանը տակ, որոնք անցեալ սեպտեմբերի ճամբայ ելան դէպ ի Մոսկովաքար, իրենց հետ ունէին ասանքաբ խոշոր փոքրանաւեր։ Առանց Նոսի–Պէ պիտի երթան, ուր կը գտնուին Պալթիկի նաւաբաժինէն երկու մասեր, եւ ուր պիտի հանդիպի նաեւ մի, քանի որ Ճիպոնիէն մինչեւ Նոսի–Պէ հեռաւորութիւնը ուր հասնելու համար կրնայ ըլլալ թէ ոչ։ Գուրոքաքին զօրավարը բազմաթիւ զօրքերով այդ հետաքրքրութիւնը կատարելոյն էր որ իր պէտք ունեցած տեղեկութիւնը ստացաւ եւ ժամանակին առաջը առաւ այն չբաղկուկ չարժումին զոր Օքսա եւ Նոսի զօրավարները պիտի կատարէին իր բանակին աջ թեւին դէմ։»

— Գուրոքաքին Պերլին զրկուած հեռագիր մը կը ծանուցանէր թէ Նիպոգիի դանիկան նաւամարտիներու նաւապետները հրաման ստացեր են երեքշաբթի օրը պատրաստ ըլլալ Սանտի նեղուցէն անցնելու ռուսական երրորդ նաւաբաժինը՝ բաղկացած հինգ զրահաւորներէ, երեք թորպիլանաւերէ եւ մէկ քանի փոքրանաւերէ։ Այդ նաւաբաժինը երկուշաբթի օրը Լիպաւլէն ճամբայ պիտի ելլէր։ Պալթիկի ռուսական նաւաբաժինն յաւելուածական մարտանաւերը, Տայոթովաքի ծովակալին հրամանատարութեանը տակ, որոնք անցեալ սեպտեմբերի ճամբայ ելան դէպ ի Մոսկովաքար, իրենց հետ ունէին ասանքաբ խոշոր փոքրանաւեր։ Առանց Նոսի–Պէ պիտի երթան, ուր կը գտնուին Պալթիկի նաւաբաժինէն երկու մասեր, եւ ուր պիտի հանդիպի նաեւ մի, քանի որ Ճիպոնիէն մինչեւ Նոսի–Պէ հեռաւորութիւնը ուր հասնելու համար կրնայ ըլլալ թէ ոչ։ Գուրոքաքին զօրավարը բազմաթիւ զօրքերով այդ հետաքրքրութիւնը կատարելոյն էր որ իր պէտք ունեցած տեղեկութիւնը ստացաւ եւ ժամանակին առաջը առաւ այն չբաղկուկ չարժումին զոր Օքսա եւ Նոսի զօրավարները պիտի կատարէին իր բանակին աջ թեւին դէմ։»

Թարգմ. Զ. Ն.

մարտին նկատմամբ առն ւած ալ-պաշտպանական լուրերու նայելով, Ռուսերը հոխորտալու առաջադրած էին յարձակիլ ճապոնական ալ Թեւին վրայ, հետեւաբար տեսի զօրացուցին իրենց ձախ Թեւը որ լեռնոտ տեղեր կը գտնուի։ Մինչդեռ գլխաւոր զօրախումբը տասիճնաբար կը յառաջանար՝ կատարուած շարժումին գործակցելու, Ճապոնները բուռն յարձակում կատարեցին անոր վրայ եւ ետ մղեցին։ Զինական լրատուներու օխալ տեղեկագիրներուն վրայ էր որ Ռուսները ընդունելին այդ ծրագիրը, կարծելով որ յանկարծակիի պիտի բերին ճապոնական ձախ Թեւը։

— Սանտէբուի ճակատամարտին բոլոր տեղեկագրութիւնները ցոյց կուտան Թէ ճակատամարտին մասնակցող զինուորները եւ մանաւանդ խնդն վիրաւորները տեսնելի կերպով տառապած են ցուրտէն։ Վիրաւորներէն չատերը հիւանդանոց չհասցուած մեռան։ Տաքը տարի առաջ, չինաւճրանական պատերազմին ատեն, չատ անգամներ Ճապոնները հարկադրուեցան բացօթեայ բանակելու։ Ցրտահար մեռնողներու Թիւը խիստ չատ եղաւ եւ այդ զինուորներուն երկու երրորդ մասը անտրամադրելի վիճակի մը ենթարկուեցան։ Շատ հաւանական է որ Մանչուրիայի մէջ լուսնայարի վերջերը տիրող ցուրտին ատեն գիշեր մը բացօթեայ մնացած զինուորներու կէսը ցլատուած էին եւ ծառայելու անկարող։ Ճապոնները, ցուրտ եւ զանկը սկսելէն ի վեր, ամէն մէջոց ձեռք տալի ցուրտին դէմ պաշտպանելու զինուորները՝ ձմռուան հագուստներ առլով անոնց։ Ռուսերուն կողմէ էմիլ գազետ կայ Թէ ձմռուան հագուստներ եւ մանաւանդ մուշտակներ կոչիկները Թիւով անբաւական էին։

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ ԳԻՐՔԸ

Անգլիացի բդրակցի մը հրատարակութիւնը։ — Ռուսերուն կռած դժուարութիւններ։ — Ճապոնի նպատակը։ — Մուքենան։

Թէեւ Ռուսիոյ եւ Ճապոնի միջեւ պատերազմը տարի մըն է որ սկսած է, եւ Թէ ոչ ոք կրնայ դուշակել Թէ ե՞րբ պիտի աւարտի, հիմակուընէ գիրքի մը նիւթ կը կազմէ։ Այդ գիրքը որ Անգլիոյ մէջ լոյս տեսաւ, հրատարակուած է Պ. Տուկլաս Մ՚Թորիի կողմէ, որ պատերազմի դաշտը դրեթէ իբրեւ մասնաւոր Թղթակից, Հեղինակը խիստ կենդանի պատկերներով կը ներկայացնէ այն դժուարութիւնները՝ որոնց Ռուսերը յաղթեցին ակիզները։ Կատարուած ճակատամարտներուն նկարագրութիւնը կ՚ընէ իբրեւ ականատես վկայ, նաեւ կ՚արտասանէ ռուսական զբաղուսը՝ լեռնամասերուն կողմէ իրեն եղած յայտարարութիւնները։ Պ. Մթորի նախ կ՚ըսէ Թէ Ճապոն պատերազմի ձեռնարկած է ա՛ռ միայն Մայրագոյն Արեւելքի մէջ Ռուսիոյ զօրութիւնը չափախելու, այլ նաեւ իր ազդեցութիւնը հաստատելու։ Զինու վրայ, հեղինակը կը քննէ սա խնդիրը Թէ «Մուքանն Ռուսերուն ձեռքը պիտի մնա՞յ»։ Բանի որ Մուքանէի տիրանալու նպատակով ճակատամարտ մը մղուելու է Ռուսերուն զօրավարին եւ Օեսմա մարշալին միջեւ, Մուքանէի նկարագրութիւնը շահեկան է։ Թէեւ զուրկ չէ Մուքանէն իր կարեւորութիւնը կը պարտի այն իրողութեան Թէ այդ քաղաքին մէջ կը գտնուի Մանչուրիական կայսերական գերդասանը հիմնադրելու գերեզմանները։ Սիւրբ՚երը Մուքանի կատարելագոյն քառակուսի տարածութեան մը վրայ կը գտնուէր՝ քարէ պարիսպով մը չրջապատուած։ Մուքանի քիչ քիչ զարգացում չատ կողմերուն վրայ՝ մինչեւ ատենակա քիլոմէթր հին դուռներէն։ տրտքին չրջապատին վրայ հիմա ուելցած է ցեխով շինուած պատ մը։ Հիմա այդ երկրորդ պատէն դուրս ալ երրորդ քաղաք մը կը կազմուի եւ կը պարունակէ երկաթուղիին կայարանը եւ վարչութեան շէնքերը։ Արեւմտեան դուռնէն մինչեւ կայարան հեռաւորութիւնն է երեք հազար մէթր։ Հոն քարուկիր տուներու մէջ կը բնակին ռուսական սպայակոյտի սպաներ։ Այդ տուներու ոգեղ երեւոյթ մը ունին, հանգստաւէտ չեն։ Ձիերը շատ պզտիկ են եւ ամառն ալ՝ տարապայման տաք։

ԵՐԿՈՒ ԲԱՆԱԿՆԵՐԸ

Ռուսական բանակը։ — Թիւի առաւելութիւնները։ — Ճապոնցիները։ — Ռուս սպաներ։

Ժուռնալ հնատնալը կը գրէ։ — «Պատերազմին առաջ, ինչպէս նաեւ պատերազմին առաջին ամիսներուն Ռուսերը, Թէեւ նոյն պահուն այնքան բազմաթիւ զինուոր չունէին, կը ջանային օտարներուն այն գաղափարը տալ չէր Թէ մեծ զօրութիւն մը ունի։ Ի՞նչպէս եւ նկատելու Զուանկի մէջ, ուր Ռուսերը գիտէին Թէ չատ մը օտարականներ զիրենք կը դիտեն, եւ ուր անցեալ տարուան փետրուարէն սկսելով մեծ լոգիներու բազմաթիւ Թղթակիցներ բնակեցան, զինուորներու անընդհատ երթեւեկ մը կը կատարուէր, վաստակու եւ հրետանիներու անվերջ անցք մը, Թնդանօթներու, սընտուկներու եւ սայլերու փոխադրութիւն մը։ Զորգանդ մը կը ժամներ, մէկ քանի օր ի-Բէյաս կը կենար, քաղաքին ամէն կողմերը կը պատէր եւ լեռ կը մեկնէր։ տնոր կը յանդգնէր ուրիշ մը որ միւնոյն բանը կ՚ընէր։ Օտար զինուորական կցորդներուն եւ լրագրական Թղթակիցներուն համար ակներեւ նշմարութիւն մը, հասարակ տեղիք մը եղած էր ըսել Թէ պատերազմին սկիզբէն ի վեր Ճապոնները ռազմավարութեան անուր յանդգնութիւն մը ցոյց տուած են, բայց միեւնոյն ատենը նոյնքան ամրակազմ միջոցներ ունեցան։ Ռուսերը նոր ենթադրեցին մը։ Ռուրիկ կերպով ընելով, ամէն անգամ որ ճակատամարտ մը տեղի ունեցած է, Ճապոնները տրաղդեսելի հոնդով մը ու կատաղութեամբ մը կռուած են, կամաւ զոհելով ամբողջ զօրագունդեր, կատարելով մարդին յարձակումներ եւ անդիմադրելի հակայարձակումներ, սակայն այդ ճակատամարտը առաջ բերելու համար եղած շարժումները միւս ծայր եղած են, անորոշ ու տարտամ։ Ճապոնները, ժամանակ չանելով հանդերձ չեն գիտցած օգտակար ներկայացող առիթներէն՝ անդարմանելի հարուածներ տալու Ռուսերուն։ Պատերազմին սկիզբները Ճապոնիոյն միակ առաւելութիւնը եղած է սքանչելապէս կազմակերպուած բանակ մը ունենալ՝ զինուորական գործողութեանց թատրին մօտերը, մինչդեռ Ռուսերը, փոխադրութեան մինչեւ դեկտեմբեր, պիտի պարտաւորուէին իրենց բանակին պէտքերը հոդով՝ փոխադրութեան իրենց միջոց միակ ճամբով մը՝ ինը հազար քիլոմէթր երկայնութեամբ։»

—Իւրաքանչիւր սպաներու գործակցական Ընկերութիւնը, որուն կեդրոնը Մոսկուայի մէջ է, կառավարութենէն 50.000 բուռլի նպաստ մը ընդունեց՝ պայմանով որ իր գործառնութիւնները ընդարձակէ մինչեւ Մայրագոյն Արեւելք՝ պատերազմի դաշտը գտնուող սպաներուն հագուստ, պաշար եւ զանազան անհրաժեշտ առարկաներ մատակարարելու, զորս անկարելի է գտնել պատերազմի դաշտին վրայ։ Ընկերութիւնը մթերանոց-վագոններ հաստատեց, որոնք կ՚երթեւեկեն երկաթուղիին վրայ։ սպաները կրնան ասոնցմէ գտնել իրենց պէտք ունեցածները։ Այդ կերպով Ընկերութիւնը մէկ միլիոն բուռլի առաջիկաներ ծախեց սպաներուն։ Գործակցական այդ Ընկերութիւնը նոյնն 480 վագոն հագուստ, ուտելիք եւ այլն պիտի դրկէ քիչ առնէն։ Հիմա կառաքում միջոցաւ ալ տպրանք փոխադրել կ՚ուզուի այն անդերը որոնք երկաթուղիէն հեռու կը գտնուին։

ՃԱՐՈՆ

Պահեստի զինուորներ։ — Մարգանիներ։ — Արտաքին վաճառականութիւն։

Գերմանական զինուորական Թերթ մը հետեւեալ տեղեկութիւնները կը հաղորդէ այն եղանակին վրայ՝ որով կը մարզուին զէնքի տակ կոչուած ճապոնական պահեստի զինուորները, պատերազմի դաշտը ուղեւորելէ առաջ։ —«Մարզանքները կը սկսին մարմնամարզի ուսնապարզ փորձերով, զինուորները ստիպուելով յաջողութեան վարժեցնելու համար։ Աչքառու Թեան առաջին օրերէն հոգը չարաթ մը կը յատկացուի մի միայն քալելու, հեռաւոր ուղեցնելով հեռաւոր Թեան սահմանը։ Երկրորդ չարաթի մէն ալ այդ սահմանները ուելցնելով կ՚ընդարձակուին։ զինուորը կը կրէ իր ամբողջ ծարը, յետոյ մարզանքը ուելի արագ կը կատարուի։ Մարզանքներուն հետ կը կատարուին նաեւ ցատկելու փորձեր ամէն տեսակ խոչընդոտներու վրայէն, որոնք մեծ Թիւով կը դրուին մարզանքի վայրը։ Առաջին խոչընդոտը ինը ոտք լայնութեամբ փոս մըն է, զոր պէտք է անցնիլ ցատկելով, յետոյ կուգայ չորս ոտք բարձր պատ մը եւ ապա երեսուն ոտք լայնութեամբ փոս մը զոր պէտք է անցնիլ մէկ ոտք լայնութեամբ գերաններու վրայէն քալելով, անկէ ետքը կայ ութ ոտք բարձրութեամբ ցցապատէզ մը եւ վեցոտանի հղէ պատնէշ մը զոր պէտք է յարձակումով գրաւել։ Այդ պատնէշը ունի տասը ոտք բարձրակ եւ քսան ոտք լայն փոս մը։ Այդ խոչընդոտներուն վրայէն անցնելու պատուէրները մեծ ուշադրութեամբ կը գործադրուին. նաեւ կանանը կը պահանջէ օրական նշանառութեան փորձերուն այն ատեն միայն սկսիլ։ երբ բոլոր զինուորները զօհացուցիչ կերպով կատարած են խոչընդոտները անցնելու այդ փորձերը։ Եւ պահեստի զինուորները նախապատրաստական լաւ մարզանք մը ստացած էլլան, ջկամի ո-վաշի գործադրութիւնները կը սկսին, եւ երկու ամիս ետքը, զինուորները կը փոխադրուին մարզանքի մեծ բանակաղերը՝ չոգնեալ նստելու մօտ տեղերը։ Պահեստիները այդ բանակեալները՝ ինքնին է որ, երբ պէտք էլլայ, պատերազմի դաշտը կը ղրկուին։ Այդ մարզանքներուն ատեն գուրս կը թողուին անոնք որոնք ֆիզիքական պէտք եղած ոյժը չունին պատերազմի մէջ լաւ ծառայելու համար։ Այդ պարագային մէջ ալ երեւան կուգայ այն խնամքը ու մեթոդը զոր Ճապոնները ցոյց կուտան պատերազմի պատրաստութեան համար։ Նոյն իսկ հիմա որ անոնց զինուորները բազմաթիւ պահեստիներէ ու նոր զորքերէ կը բաղկանան, Ճապոնները այդ կերպով կրնան պատերազմի դաշտը ղրկել լաւ մարզուած, չարքաշ ու ֆիզիքական ոյժի ամէն երաշխաւորութիւն ընծայող զինուորներ, ինչ որ այնքան անհրաժեշտ է պատերազմի դաշտին վրայ։ Որովհեան ո՛չ Թէ զինուորներու, այլ զինուորական կերպով մարզուած զորքերու կրնայ պէտք ունենալ Ճապոնի ներկայ պատերազմին մէջ, ուստի պէտք է խստավանիլ Թէ Ճապոնի հրամանատարները պէտք եղածը կ՚ընեն, կատարելագործուած եւ ամէն կերպով պատրաստ զինուորներ ունենալու համար։»

—Շահեկան է գիտնալ Թէ պատերազմը ինչ ազդեցութիւն ունեցած է Ճապոնի վաճառականութեանը վրայ։ Պաշտօնական վերջին վիճակագրութեանց նայելով, 1904ի առաջին ինը ամիսներուն արտածմանց գումարն է 222,764,925 էէն, մինչդեռ 1903ի նոյն ժամանակ ինչոցին 207,710,623 էր։ Ներածութիւնները եղած են 265,752,243 մի չդեռ 1903ին եղած էին 245,447,127։ Ուրեմն Ճապոնի արտաքին վաճառականութիւնը պատերազմէն ոչ Թէ վնասուած այլ օգտուած է։ Դրամներու հաշիւը այնպէս չէ եղած։ 1903ին մուտքը 15 միլիոն ուելի է, մինչդեռ 1904ին ելքը 63 միլիոն ուելի է։ Նուազին չարժանալ ալ սպասելի եղած է։ Անցեալ տարուան մէջ կայ 8,361,978 Թօն մուտք եւ 8375,555 ելք։ իսկ 1903ին 10,104,022 մուտք եւ 10,207,349 ելք։

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՎԻՆՆԱ, 8 փետր։ — Բեդերսպուրկէն առնուած վերջին եւ տարտ տեղեկութեանց նայելով, Կրիբէնպէրկ զօրավարին տեղ Մանչուրիոյ ուսական երկրորդ զօրաբանակին հրամանատար կարգուած է Զէրբիցքի զօրավարը։

ԲԵԴԵՐՍՊՈՒՐԿ. — Շա-Հոյի կողմը առաջիմ հանդարտութիւն կը տիրէ։

— կինները ուղաք կը հեռանան Վլատիվոստոքէն։

ԼՈՆՏՈՆ. — Մանչուրիայէն հեռեւեալը կը հեռագրեն «Սէնթրէլ Նիւզ»ի։ — «Ռուսերը փետր. 6ի երկուշաբթի օրը բուռն կերպով ամրակոծեցին ճապոնական դիրքերը։ Կը կարծուի Թէ այդ ամրակոծութեան նպատակն էր պատասխանել ուսական հեռեւակներուն կողմէ Ճապոնիոյ դէմ կատարուելիք յարձակումը։»

—Ռիւթէր հեռեւեալը ստացած է Մանչուրիոյ իր Թղթակցէն։ — «Փետր. 6ի գիշերը ուսական հեռեւակները քանի մը կէսարէ բուռն յարձակում մը կատարեցին Ճապոնիոյն վրայ։ Այդ յարձակումը մէկ քանի ժամ տեւեց, եւ վերջապէս Ճապոնիոյն կողմէ եւ մղուեցաւ։ Ճակատամարտը զրեթէ մինչեւ առաւաւտեան եւ երկու կողմերն ալ բաւական զգալի կորուստներ ունեցան։»

—Մանչուրիայէն կը հեռագրեն Մորնինկ Բոսթի Թէ Ռուսերը մասնաւորապէս կը զօրանան Շէն-Շի-Բուոյի եւ Հայ-Բուրթի մէջ եւ պատրաստուելու համար պատնէշներ ու խրամատներ կը պատրաստեն։

—Բեդերսպուրկէն հեռեւեալ կը հեռագրեն «Սէնթրէլ Նիւզ»ի։ — «Վերջին ճակատամարտներուն իրենց արդիւնքը Բուրթքէն եւ Կրիբէնպէրկ զօրավարներուն միեւնոյն ծագած անհամաձայնութիւնը տակաւին բացորոշ կերպով հասկցուած չէ, վասն զի մէկ կողմէ Կրիբէնպէրկ զօրավարը իր ընտանիքին ուղղած հեռագրին մէջ կ՚ըսէ Թէ ինք Մանչուրիոյ ուսական բանակին ընդհանուր հրամանատար կարգուելու վրայ է Բուրթքէն զօրավարին տեղ եւ Թէ այս վերջինը պիտի հրաժարի։ Միւս կողմէ Բեդերսպուրկի պաշտօնական շրջանակներուն մէջ կ՚ըսուի Թէ Բուրթքէն զօրավարը, Նիքոլա կայսեր ուղղած մէկ հեռագրին մէջ լրացուցած է անհամաձայնութեան պատճառները, Թէ կայսրը կատարեալ վստահութիւն ունի անոր վրայ եւ Բուրթքէն զօրավարը պիտի շարունակէ վարել Մանչուրիոյ ուսական բանակին ընդհանուր հրամանատարութեան պաշտօնը։

—Ճապոնները, ելեկ. հաղորդագրի մը նայելով Օյամա մարշալը սա հեռագիրը ղրկած է Թոքիօ։

«Ռուսերը նայէն սկսան ամրակոծել Զիթայեն եւ Զանթա-Հուանը։ Այդ երկու դիրքերուն դէմ յարձակող ուսական հեծելազօրքերը եւ մղելու յաղթեցանք։ Ռուսերը ամէն օր կը ամրակոծեն Շին-Շի-Բուոյի մոր դիրքերը եւ կը նեղեն մեր զինուորները։»

—Մաքքէյէն կը հեռագրեն Թէ օդին սառակութիւնը կը շարունակէ եւ արգելք կ՚ելլայ զինուորական գործողութեանց։ Երկու կողմ բանակները տկարութեամբ կը հակեն։ Այն Ճապոնները որոնք իրենց բանակին ձախ Թեւէն Հուն-Հօ գետին ալ եզերքը անցած եւ դէպի Զանթան յառաջացած էին, կեցան։

ԼՈՆՏՈՆ. — Բեդերսպուրկէն կը հեռագրեն Թէ Բարէտի հիւսիսային կողմէն վերադարձող հետաղոյնները տեղեկութիւն հաղորդեր են Թէ հեծելազօրքերէ, հեռեւակներէ ու Թնդանօթամիջ՝ երբ բաղկացած Ճապոնական զօրաբաժակ մը Բարէտի հիւսիսային կողմէն կը յառաջանայ։

— Բեդերսպուրկէն առնուած հեռագրի մը նայելով՝ Կրիբէնպէրկ զօրավարին պաշտօնակցութիւնէն զատ ուրիշ հրամանատարներ ալ պիտի փոխուին, որոնց մէջ է նաեւ Շիթաքէլպէրկ զօրավարը։

— Նիու-Զուանգէն կը հեռագրեն Թէ Ռուսերը Թէեւ յարձակեր են Ճապոնական բանակին կեդրոնին դէմ, սակայն մեծամեծ կորուստներով եւ մղուեր են։ Ռուսական զինուորները տակաւին կը գրաւեն Շին-Շի-Թաօ գիւղաքաղաքը զոր հզ. կերպով ամրացուցած են։

— Ֆուղոնի ճամբով Ֆէնկ-Հուանկ-Զէնկէն կը հեռագրեն Թէ ուսական բանակին ալ Թիւը զօրացած է հեռեւակ ու հեծելազինուորներով։ Թէ ցուրտին ասակութենէն անկարելի է զինուորական անմիջական գործողութեան մը ձեռնարկել եւ Թէ զիւերները կիրճերու էրդրէն վար քաշուելու սալման կ՚իջնէ։

ԲԵԴԵՐՍՊՈՒՐԿ. — Զայլ կայ Թէ Թաւրոբաքին ու Կրիբէնպէրկ զօրավարներուն միջեւ ծագած անհամաձայնութիւնը կարգադրուած է եւ Թէ երկուքն ալ պիտի մնան իրենց պաշտօններուն մէջ։

ՊԷՐԼԻՆ. — Բեդերսպուրկէն հեռեւեալը կը հեռագրեն։ — Պիրիլեվ ծովակալը, այսօր, Բրանչեթաէն Լիպաօ կ՚երթայ։ ուսական մարտանաւերը վերջին անգամ քննելու համար։ Երբոր նաւարժինն թարթիլնաւերը անոր պիտի չընկերանան՝ այլ լեռայ ճամբայ ելլելով բաց ծովի մէջ նաւարժինն պիտի միանան։ Ածելիներուն բեռած խոչոր փոխադրանաւերը մեծ մարտանաւերուն հետ ճամբայ պիտի ելլեն։ Այդ նաւարժինն սպաները, ուսական սրբ նաւարժիններուն հետ բաղդատելով, բարձրագոյն են։

ԻՍԱՐԻԶ. — Խաղախներու ջոկատ մը Լիաօ-Նանկի առջեւ լանկարծակի բերելով Ճապոնները, ասոնցմէ լիսուն հոգի սպաննած է սուրի հարուածներով։

—Բեդերսպուրկէն կը հերքուի «Սէնթրէլ Նիւզ»ի կողմէ հրատարակուած այն լուրը Թէ Ուաշինկթընի ուսական դեսպանը Մ. Նոմանգնիրու արտաքին գործոց նախարարին ու անգլիական եւ ճապոնական դեսպաններուն հետ խորհրդակցութիւն մը կատարած ըլլայ՝ հաշտութեան Թեան առաջարկներու մասին։

ՊՐԻՍԼԻ. — Ռուսական կառավարութեան հաղորդուն Ամերիկա չինուած տարը ընդծգվեաներ կը սպասուին Անվերջ։

ԱՐԴԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ԽԱՐՊԻՆԻ ՄԷՋ

Կրկին ոսիկանութիւն։ — Գաղտախլեն ու եղեռնական դաներ։

Խարպինի մէջ երկու ոսիկանութիւն կայ, մէկը ուսական, միւսը չինական։ Ռուս ոսիկանի մը քով գրեթէ միշտ կը գտնուի չինացի ոսիկան մը, կարմիր հագուած, ձեռքը բռնած պատպան մը, եւ ոսիկան ըլլալուն արձանագրութիւնը կախուած կ՚ուրիքին վրայ, ուսերէն եւ չինարէն։ Չինացի ոսիկանները մասնաւոր պատ մը ունին եւ չինական իշխանութեանց կողմէ կը վարձատրուին։ Նաեւ կրկնակ դատական իշխանութիւն մը կայ, Թէ՛ քաղաքային եւ Թէ եղեռնական գաներու համար։ Չինացիները կախում ունին չինական դատարաններէն։ Այսպէս Թուսկուզները չինական դատարաններու կողմէ մահուան կը դատապարտուին ա՛փ-փա՛ կերպով։ Բայց երբ քաղաքային դատ մը պատահի Ռուսի մը եւ օտարազգիի մը միջեւ, ուսս հիւպատոսն է որ կը նայի գործին, եւ անվերջանելի վէճ մը կ՚արձակէ։ Եղեռնական դաները երբեմն կը նայուին Վլատիվոստոքի նահանգային դատարանին կողմէ նշանակուած հարցաքննիչ դատաւորի մը կողմէ։ անցեալ տարի՝ Խարպինի մէջ մասնաւոր ատեան մը կազմուեցաւ եղեռնական գործերու համար։

ԿՍՐԵՒՈՐ ԳԻՒՏ ՄԸ

Նաւերու շինութեան Ֆորմիլ մը։ — Արագընթացութիւնը նախապէս ճեղուած։

Դեւ-Նովակոլ Ֆորրիէ մեծ կարեւորութիւն ունեցող մաթեմաթիկական գիւտ մը ըրած է։ Երկար տաեն փնտրուած ֆորմիլ մըն է, որով կարելի պիտի ըլլայ նախապէս ճշդել նաւու մը արագընթացութեան սահմանը, որ ուրեմն ըլլալով նաւուն մարմինին ծանրութեան, Ֆորմիլն՝ ամբողջ նաւուն մարմինը ծանրութեան ներքեւ ունի՝ ասոնցմէ զատ նաւուն մարմինը

գոյութիւն ունենայ։ Այդ կերպով ան-հատներու կողմէ եղած բողոքները կը քննուին եւ եթէ ընդունելի դատուին, նախորդ որոշումը կը բարեփոխուի. իսկ հակառակ պարագային՝ կը մերժուի։ Ինդրոյ մը համար եթէ կարծիքները բաժնուին, այդ պարագային վճռաբեկ ատեանին բոլոր ճիւղերը համագումար նիստ մը մէջ կուտան հարկ եղած որոշումը։»

19 Զիլքաէտ 1322
12 Յունուար 1320

ՊՏԱԿԱՆ Խարհուրդին օրէնսդիր ճիւղին նախագահ եւ ելմտական բարձրագոյն յանձնաժողովին անդամ Աքիֆ փաշա որ հիւանդ էր, բոլորովին ապաքինեցաւ։

ԱՄՍԱԹՈՆԱԿ.— Սպարապետ Դրան ընդհանուր հաշուակալութեան վերատեսուչ վախճանեալ Միւշիր Հասան փաշայի ընտանիքին 2522ու կէս դրչ. ամսաթուակ յատկացուեցաւ։

ՊԱՐՍԻՑ ՇԱՀԸ Առիւծ եւ Արեւ պատուանշանը ստաց Եգիպտացի տոքտ. Իսմփայլի։

ԽԱՐԲԵՐԴԻ Նոր կուսակալ Ֆէյզի պէյ, երէկ, Սամսոն ժամներ է, որ ե կուս օր մնալէ ետքը ճամբայ պիտի ելլէ դէպ ի Խարբերդ։

ԻՏԱԼԻՈՅ դեսպանատան խարհրդական Գ. տէ Մարթինօ որ արձակուրդով բացակայ կը գտնուէր, երէկ Կ. Պոլիս դարձաւ։

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՑԻՆ ընդհանուր Տնօրէնի օգնական Գ. Աբքիր Նիա, երէկ Ա. ղեքանդրիայէն Կ. Պոլիս ժամանելով յղկնեաւին մէջ ընդունուեցաւ Օսմ. Պանքային պաշտօնեաներուն կողմէ։

ՆԻԻ-ԵՈՐՔԻ Ցայսերը մինչեւ հիմա 13 հազար տոլար հաւաքեր են, նոյն քաղաքին մէջ յունական եկեղեցի մը կառուցանելու համար։

ԱՆԱՏՈԼԻի երկաթուղիին Գրդ չրջանաւ, յունուար 22էն 28 (Ն. Տ.), հասոյթը իւրաքանչիւր քիլոմէթրի համար տպէս եղած է.— Հայաբր Փաշա-Էնիւրիի գիծ (578 քիլոմէթր) 7555 ֆր. անցեալ տարիէն 133 ուելի եւ միւս շրջաններէն 531 պակաս։ Էսկիշէհր-Գոնիայի գիծ (445 քիլոմէթր) 6,022, անցեալ տարիէն 3 263 ուելի եւ միւս շրջաններէն ալ 2,725։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ.— Երզնկայի մէջ, անցեալ օր, երկրաշարժի ցնցում մը զգացուեր է։

Գ. ՄՈՏԻԱՆՈՅԻ ԱՆՁՆԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆԸ.—Բարիզի մէջ անձնասպան եղաւ է Գ. Շարլ Ս. Մոտիանօ։ Այդ անձը, Սէլանիկի մէջ ծնած, հոն երկար տարի ապահովագրական գործակալութիւն եւ յանձնակատարութիւն ըրած է։ Զարս տարի առաջ Կ. Պոլիս գալով տեսուչական ներկայացուցիչի տուն մը հաստատած էր։ Ասկէ քիչ առաջ Իզմիր երթալով հոն հաստատուեցաւ։ Ամիս մը առաջ դարձեալ Կ. Պոլիս գալով, ասկէ մեկնեցաւ, ըսելով բարեկամի մը թէ Բարիզ ու Լանան կ'երթայ խիստ կարեւոր ձեռնարկութեան մը համար։ Անձնասպանութեան չարժառիթը ասկուին յայտնի չէ։ Այրի մը եւ եօթը զաւակ կը թողու։

ՍԿԻՒԴԻ մեծապատիւ վախճանեալ Տ. Սէպասթիէնի մարմինը երէկ երիկուն Սկիւդ ղրկուեցաւ կառաքումով։ Զարս եկեղեցականներ մինչեւ Սկիւդ պիտի երթան։

ԽԱՐԲԵՐԴԻ մէջ ու չրջակաները առերկու թիզ ձիւն տեղացած է։

ՔՐԷՏԻ ԼԻՈՆԷի Ղալաթիոյ, Պոլսոյ ու Բերայի ճիւղերը գոց պիտի ըլլան Գուրպան Պայրամի առաջին օրը։

ՔՐԷՏԻ ԼԻՈՆԷի Վարչական Խորհրդոյ նախագահ ընտրուեցաւ, ինչպէս գրեցինք, Գ. Միշէլ Ատոէն Մազլում, որ քառասուն տարիէ ի վեր կը պաշտօնավարէ դրամական սոյն մեծ հաստատութեան մէջ, ուր մտած է 1866ին իբրեւ Տնօրէն Բարիզի մասնաճիւղին։ Գ. Մազլում «Էքզլ Սանդալի» նախկին ուսանող է, եւ բացի իր ելմտական կարողութիւններէն, որոնց շարագոյցը ստած է արդէն, ունի նաեւ գիտական կարողութիւններ։ Երբ 1887ին, Ընկերութեան ընդհանուր Տնօրէնը, Գ. Լէթուանէր մեռաւ Լիոնի մէջ, Գ. Մազլում անոր յաջորդեց, բայց ասկուին Բարիզ կը մնար, ըստ որում իր գրասենեակը Ընկերութեան ընդհանուր Տնօրէնութեան կենդրոնատեղին կ'ըլլար։ Գ. Մազլում ամենայնայնպէս յարգուած, եւ ամէն արժանիքներով օժտուած անձնաւորութիւն մըն է. ուստի կենը մտած է տասնչորսնոց տարիէ ի վեր, եւ կ'ապրի իր երկու աղջիկներով որոնք ամուսնացած են երկու եղբայրներու հետ։

ԻԶՄԻՐԷՆ կը գրեն թէ յունուար 22ի գիշերը հիւսիսային բուռն հով մը սկսելով մինչեւ առաւօտ տեւեր է. մէկ քանի հին տուներ վնասուեր են։ Փաթրիկը առաւօտ դարձեր եւ չրջակայ լեռները ձիւնով ծածկուեր են. ցրեկին օդը բաւական բացուեր է։

—Պէրկամայի մէջ ու չրջակաները վերջերս տեղացած անձրեւներէն հետեւանքներուն մէկ մասը վնասուեր է, մանաւանդ բակլան՝ հարիւրին քսան համամասութեամբ։ Ցորեն ստասուութեան դէմ գացեր է. ընտանի անասուններ. չոր խոտին օրան երեսուն փարայի կը վաճառուի։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ Սպարանէն հարիւր հազար ֆր.ի վարկ մը քաւէրակեց՝ Ֆերմինան իշխանին հանգուցեալ կնոջը համար տրման մը կանգնելու նպատակով։ Նախարարաց Խորհուրդը որոշեց գործնական ոգիով ուշադրութիւն դարձնել։ Անձնասպանութեան չարժառիթը ասկուին յայտնի չէ։ Այրի մը եւ եօթը զաւակ կը թողու։

ՍԿԻՒԴԻ մեծապատիւ վախճանեալ Տ. Սէպասթիէնի մարմինը երէկ երիկուն Սկիւդ ղրկուեցաւ կառաքումով։ Զարս եկեղեցականներ մինչեւ Սկիւդ պիտի երթան։

ԽԱՐԲԵՐԴԻ մէջ ու չրջակաները առերկու թիզ ձիւն տեղացած է։

ՔՐԷՏԻ ԼԻՈՆԷի Ղալաթիոյ, Պոլսոյ ու Բերայի ճիւղերը գոց պիտի ըլլան Գուրպան Պայրամի առաջին օրը։

ՔՐԷՏԻ ԼԻՈՆԷի Վարչական Խորհրդոյ նախագահ ընտրուեցաւ, ինչպէս գրեցինք, Գ. Միշէլ Ատոէն Մազլում, որ քառասուն տարիէ ի վեր կը պաշտօնավարէ դրամական սոյն մեծ հաստատութեան մէջ, ուր մտած է 1866ին իբրեւ Տնօրէն Բարիզի մասնաճիւղին։ Գ. Մազլում «Էքզլ Սանդալի» նախկին ուսանող է, եւ բացի իր ելմտական կարողութիւններէն, որոնց ապաց

ՔՍԵՆԻ ՇՐԱՆԳԻԱՆ, ԲԱՐԻԶ 1900

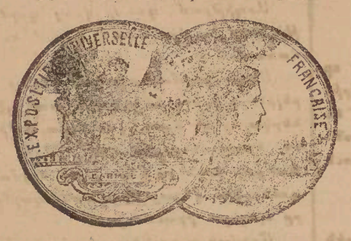

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՔԱՐՄԷԼ ՕՐԻԱՆԹԱԼ

ԲՆԱԿԱՆ ԳԻՆԻ ԵՒ ԳՈՆԵԱՔԻ

ՌԻՇՈՆ ԼԸ ՍԻՈՆԻ (ՊԱՂԵՍՏԻՆ) մեծ մասնաճիւղէն

վարչական կայսերական բժշկական ժողովոյ տարալուծումը

1903 յունուար 2-ին այցելեցին Քարմէլ Օրիանթալի մասնաճիւղը որ կը պարունակէր 600 տակառ եւ 49,000 շիշ։ Մեր անձնական ընթերցմամբ, տակառներէն 26 եւ շիշերէն 24 նմոյշ առին որոնց տարբերութիւնը հաստատեց թէ Քարմէլի գինիները քիմիական բաղադրութենէ զուրկ։

ԲՆԱԿԱՆ, ՀՕՐԱՑՈՒՑԻՉ ԵՒ ԲԱՒԱԿԱՆ ԵՆ

Բարիզի բժշկական Ֆաքիւլթէին բրոֆէսէօր Ա. ԲՈՒՇԷԻ, Գրաստի գիտութեանց Ֆաքիւլթէին բրոֆէսէօր ԿԱՑՈՆԻ, [Համալսարկին] քաղաքագիտութեան երդուեալ քիմիագէտ Ս. ԷՆՈՒԻ, Ս. Բեդերպուրգի կայսերական համալսարանին բրոֆէսէօր Ա. ԲԷԼԻ եւ Օռէսայի կայսերական համալսարանին բրոֆէսէօր Ա. ՎԷՐԻԿՈՒ կողմէ տարբերուած

ԿԸ ՎԱՃԱՌՈՒԻ ԱՄԷՆ ԿՈՂՄ։ Դրասեղեակ եւ մրեռանց. ՂԱԼԱԹԻՈՑ ՔԱՐԱՔԸ, ՄԻԹԷ ՖՐԱՆՍԷԶ թիւ 145—147

էրիմէրին եւ խցանի բաբիկներուն վրայ պահանջել գործարանին վաճառատեղիը որ կը կրէ Քարմէլ Օրիանթալ Ընկ. բառերը] 37—50

(Վ.Ա.ՀԱՍԱՆԱՅԻՆ)

Khediv ial Mail Line

(Քարվալ Մէյլ Լայն)

Շոգենաւային Ընկերք.

Շաբաթական ամենեն արագ երթեւեկը Գոլոյ եւ Ալեքսանդրիոյ միջեւ

Իսմայիլիա շոգենաւը, նաւապետ Կապիթէն, յառաջիկայ երեքշաբթի, 14 փետրուար 1905, (Ը.Ե.) ժամ 3ին պիտի մեկնի Ալեքսանդրիա, հանդիպելով Մէսինայի, Իզմիր եւ Պիրէօնա։

Ալեքսանդրիա կը ժամանէ չորեքշաբթի առաւօտ. իսկ Ալեքսանդրիայէն Գոլոյ մարդողող շոգենաւներ կը ժամանեն ամէն կիրակի, կէս օրէն ետքը ժամը 4ին (Ը.Ե.)։

Տեղեկութեանց համար դիմել Ընկերութեան էնդրոնտեզին, Գալաթա, ա, քարափին վրայ, Մէյմէնէթլի խան, իսկ մասնաճիւղը, Պոլիս, Վալիտէ Սուլթան խան։

ՅՈՒՍԻՖ. ԼԻՊԼԱՆԻՆ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերպուլի եւ Նիւ-Եորքի միջեւ բաճախագոյն

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Քէլտէրնիան	10000	Տլաւիա	3500
Ամերիկեան	10500	Էմբրոյզեան	3500
Քէսարիան	10500	Բորտոյնեան	3000
Լանքաստրիան	9000	Ալճէրիան	3500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Ռուսական	3500
Գոլոմբիան	8000	Ճորէնիան	3500
Ժորճիան	8000	Անտուլուսիան	2500
Գասպիան	8000	Ալգերիան	350
Ֆինլանդիան	8000	Լէհական	200
Ֆրէնչիան	3700	Մինեա	90
Վանգնիան	3700	Օրոնտէս	80
Ֆլամենկեան	3700	Լիսբոն	8
Ֆոսքեան	3600		

Ապրանքի տերերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքն ալյուր փաթաթելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատունէն հանելու համար ի բուն նաւամարտ ցրելու յաջորդող ժամու նաւմէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել

ԷՊԷՍԻՍ ԼԻՊԼԱՆԻՆ

Ղալաթիա, քարափին վրայ

13 24—50 Հաղորդուած հին տեղ

ՖԻՆԱՐՏ CUNARD

ՀԱՅԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒ ԺՈՂ

Ամէն տիպը երկու անգամ կը բանին Լիվերպուլի եւ Բրէնդիզի միջեւ

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Իմպերատոր	13900	Սիլվանիա	539
Լուսանեան	13000	Քանատական	484
Լուսանեան	12950	Վէլլիա	3220
Գամանեան	12950	Բոլիա	2840
Նորվեգական	8445	Թիւնիս	2336
Ամերիկա	8120	Սեքսոնիա	2332
Թիւրական	7391	Ամերիկա	2322
Ինդիական	7391	Ալճերիա	2160
Ս Ռանկ	7362	Ֆէնիսիա	16

Գին մէկ տոմ 2—50 ՀՈԼԻ և ՍԻՍԿԸՐ Joly et Seagor

Մէյմէնէթլի խան, թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, Փոքր Մուսթաֆա փողոց։ 14

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՂԵՍՏԻՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ

ժամանակացոյց կառախմբ երթեւեկ. 1904 հոկտ 25 (Ն.Տ.) չորեքշ. օրէն սկսեալ

ԳՕՆԻԱ ԷՐԷՆԼԻ—ՊՈՒԼԿՈՒՐԼՈՒԻ ԳԻՆ

ԵՐԹ 662

Կայարան		Ապր. և Ճմբ. Առաւ.
Գոնիա	մկն.	12 30
Գաչին խան		1 1
Զուրբա		1 45
Արբզ Էօրէն		2 13
Մանասուն		2 42
Գարաման	ժմ.	3 13
	մկն.	3 28
Սիարշամ		3 54
Այրանճը-Տէրպէնտ		4 44
Ալանճա		5 20
Էրէնլի	ժմ.	5 45
	մկն.	6 5
Պուլկուրլու ժմ.	իրիկ.	6 20

ԴԱՐԶ 621

Կայարան		Ապր. և Ճմբ. Իրիկ.
Պուլկուրլու	մկն.	6 35
Էրէնլի	ժմ.	6 50
	մկն.	8 50
Ալանճա		9 17
Այրանճը-Տէրպէնտ		10 1
Սիարշամ		10 43
Գարաման	ժմ.	11 7
	մկն.	11 22
Մանասուն		11 55
Արբզ Էօրէն		12 24
Զուրբա		1 —
Գաչին խան		1 36
Գոնիա ժմ.	իրիկ.	2 5

ԹԻ ԿՐԷՇԱՄ

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, ԼՈՆՏՈՆ

Ընկերութեան դրամը 1900 դեկտեմբերին	ֆր. 217,206,050
Տարեկան հասոյթ ապահովագիններէ եւ տոկոսներէ, 1900 դեկտ. 31ին	» 33,303,250
Վճարումներ՝ բանի վիճաբերներու, ապահովագրութեան պայմանագիրներու, վերադնումներու, եւլն. Ընկերութեան հիմնարկութենէն՝ 1848էն ի վեր	» 488,726,400
1900ի տարեշրջանին մէջ Ընկերութիւնը 5556 ապահովագիր յանձնած է, որ կը ներկայացնեն	» 44,751,575

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել ընդհանուր գործակալներուն՝

ԷՏՈՒԱՐՏ ԷՆՏ ՍԸՆ

Մէյմանէթը փողոց, Ալալէմի խան, Պոլիս, իսկ Ղալաթիոյ մէջ՝ Ալեքսիտոր խան եւ Մէյմէնէթլի խան, թիւ 3։

ԲԱԹՐԻՈՒԹԻՒ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.	ԿԱՐՏԻԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.
1824ԷՆ ՀԻՄՆՈՒԱԾ	1821 ԻՆ ՀԻՄՆՈՒԱԾ
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 1,500,000 անգլիական ոսկի	ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 2,000,000 անգլիական ոսկի

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԸՆԴ.

5 Ընդհանուր գործակալ ԷՏՈՒԱՐՏ ԵՆՏ ՍԸՆ, Ալալէմի խան, Պոլիս 29—48

ՌՕՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՌՈՒՍԻՈՒՄԸ 1881Ի ՀԻՄՆԱԳՐՈՎ ԱՐՏՕՆՍ ԵՆ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին, Բեդերպաւրկ

Ընկերութիւնը խիստ նպաստաւոր պայմաններով ապահովագրութիւններ կը կատարէ ընդդէմ հրդեհի, ամէն տեսակ արկածներու, համբարգաւթեան պատահարներու, երկրաշարժի ու չոգենաւի մէջ, ապրանքներու փոխադրութեան ու նաւերու ուսուցչէ խորտակուելուն դէմ, ինչպէս նաեւ կենդանի վրայ, ամէն կարգի պայմաններով։

Ընկերութեան դրամագլուխը, ամբողջապէս վճարուած	10,861,967 ֆր.
Սարքուածութեան դրամը	142,585,000 »
Ապահովագրեալներուն վճարուած դրամը	314,768,000 »
1901 տարուան մէջ դանձուած ապահովագրին ու տոկոս	16,585,800 »

Ամէն տեսակ տեղեկութիւնները համար դիմել

Կ. Գոլոյ մասնաճիւղին, Ապարեան խան, Վայվոտա, Ղալաթիա։

Տնօրէն, Կ. Գոլոյ մասնաճիւղին Ա. ՀԻՒՐՄԻՒԼ 11 6—50

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԱՄԵՆԱՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԱԿՍԷԻՍՈՐ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐ. ԸՆԿ.Ը

Զուս փոխադարձ, հիմնեալ 1845ին

Կը գործէ 82 կառավարութեանց հսկողութեան ներքեւ.

1903 Յունուար 1/5 երկրաբերել գրաքե ֆր. 1,827,000,000

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ 812,711 ապահովագրեալ ունի որք կը կազմեն Ընկերութիւնը որոնց կը պատկանի բոլոր շահերն 1903ին ապահովագրելոց վճարուած շահաբաժիններու գումարը ֆր. 27,670,882։

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ տիեզերական բոլիսը մինչեւ հիմա ուրիշ որեւէ Ընկերութենէի մը յանձնուց բոլիսներէն աւելի անկասկած եւ շահաւոր պայմանագրութիւն է, յանձնուած օրէն սկսեալ անվիճելի է, ըստ զրաման, համբարգաւթեան, մահուան տեսակներուն եւ պատճառին, անձնասպանութեան եւ մինչեւ իսկ պատերազմի առեն։ Տիեզերական բոլիսը կ'երաշխաւորէ փոխադրութիւններ երեք տարի ապահովագրին վճարելէ յետոյ առանց յետագայ ապահովագրին հաշուի առնելու, այս փոխադրութեանց գումարները զատ զատ նշանակուած են բոլիսին մէջ. 30 օր պայմանաժամ իւրաքանչիւր վճարման համար առանց տոկոսի, վճարումները դադրեցնելէն մինչեւ 5 տարի վերջին նշանակելու առանձնաշնորհում, յետամնաց ապահովագինները 5 առ 100 տոկոսով հանդերձ վճարելով, մէկ տարեվճար ընելէ յետոյ իրաւունք կորսուած կայ։ Ապահովագրութեան երկարաձգումը, բոլիսին մէջ նշանակուած ժամանակամիջոցի մը համար, այնպէս որ այդ ժամանակամիջոցին մէջ եթէ մահ պատահի, ապահովագրեալ գումարը կը հատուցուի ամբողջութեամբ. առանց հաշուի առնելու անվճար մնացած ապահովագինները։

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ 4 առ 100 տոկոսաբեր պարտատոմսեր ալ ունի, որ աշխարհի մէջ ցարդ գտնուած պայմաններէն ամէնէն աւելի նպաստաւորն է։ Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա

Գալիա Հուրիթալ խան Ճ. ՈՒ. ՀՈՒՐԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.

Վայվոտա փողոց, Վիթալիս խան Ընդհանուր-Գլխաւոր գործակալաց

31—50 Ղալաթիա 22 Ա. ՋՈՒՀԱՃԵԱՆ

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍՈՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒԻՔ

Ընդմէջ Հալի Կ. Գոլոյ եւ Օսկսայի

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Ալպանս	1069	Գոմմ	1497	Գոգ	1011	Մայնա	724	Ռոգարիս	136
Ալէքթ	3607	Գոլկ	1906	Կրոնոս	1695	Մարէնկ	2273	Սաֆֆոն	1113
Անտէլ	1541	Գորտս	895	Հիրս	775	Մարդէլլ	3709	Տէրոն	1735
Արիոսրս	2277	Տիտս	431	Հիտալիս	1581	Մրտոս	3557	Սիլվիս	1193
Գասանս	1822	Տուրինս	987	Հի առ	372	Միլ	1057	Մրրոս	1203
Գորտոնս	1264	Տուրս	3383	Հորաթիս	3600	Մոդէսէա	1735	Թասսոն	1323
Գրալս	1076	Տրաքս	1713	Հոմէր	595	Մուրա	2491	Թ. Ուիլսոն	1546
Գրիւնս	841	Տիտամս	5[illegible]4	Իակս	2354	Նէրս	1033	Թոր	3327
Գրֆֆիս	448	Էպրոս	2464	Իտանս	540	Օհիոս	4100	Թուլոս	1470
Ֆէյրս	1271	Էլտորատս	1830	Ճունս	1080	Մոնարխ	4036	Թոմբիս	487
Գանիս	1337	Էտաս	1841	Գէսս	1053	Օրլանս	1535	Ուրպինս	2429
Գամէս	1244	Ֆիտս	924	Գ. Լբինս	2807	Թոլէրմս	637	Վասս	1914
Դոգս	1694	Ֆինլանդ	1828	Գոմնս	1750	Բոլս	510	Վոլս	1289
Զիրակ	2729	Ֆլամինկս	849	Լոս	1052	Ռալեռ	229	Վ. Լիուրն.	2396
Մ. սէրս	1831	Ֆրանչիսքս	4582	Լանգաս	2272	Ռոբերտս	1663	Եէտոս	1350
Գլիս	2697	Գամիլէ	306	Լիվրոս	1143	Ռոլս	1813	Զէրս	1260
Գոլորատս	4235	Գիկանս	1143	Լոնէզոս	319	Ոսէս	1789		

Ընդհանուր վճարումով հարցէք հոս հարցում է։

Միքսոս շոգենաւը, նաւապետ Թորր։

Ընդհանուր վճարումով հարցէք հոս կը ստանուին։

Այնքրս շոգենաւը, նաւապետ Հիք, մայիս 31ին։

Դիմել առ Գործակալ Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՐԻՔՍՕՆ

Թիւ 22—24, Գիւլիւք Մէյէթ խան, Ղալաթիա 10 27—50

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՅՈՒՅՑԱԿ

7 1905 Յուն. 1էն ցետոյ անորոշելի։ 5—10

Վառարանէն կամուրջ

2 Գէշիմ. Իւսկիւտար.
2 10 Գուզդ. սկիւտար.
1 30 Ա. հիսար. գնտ. պէպ արնավ. գրչ. չէնկր. պէյլպ. օրթ.
2 40 Գուզկ. սկիւտար.
1 30 Ենիմ. մէզպ. պլրտ. Ֆարպ. եէնիր. սինն. միրկ. պէշ.
2 20 Միրկ. ր. հիս. Գէպէր. Ամրնվ. Գրչ. Օրթ. Գէշիկաշա.
2 Գէյր. Բշպ. Զպր. Գանլճ. Ա. Հիսար. Գնտ. Վնդ. Զէնկ. Գէյլ. գուզկ. պէշիր.
3 20 Գուզդ. սկիւտ.
2 15 Ենմ. մէզր. պլրտ. Ֆրպ. եէնիր. միրկ պէշիր.
3 Սինէն. միրկ. ր. հիսար պէպ. արն. գրչ Օրթ. պէշկիր.
3 45 Գուզկ. սկիւտ.
3 պէյր. բաշպ. չուպ. զանլ. ա. հիս. գանտ. պէշկ.
2 25 Ր...ա. գավազ. եէնմ. մէզր. պ.քտ. Թարպ. պէյր. ա. հիսար վանիր. չէնկ. պէյլ. գուզկ.պէշկիր.
4 Օրթ. գուզկ. սկիւտ.
4 30 Սկիւտար.
3 15 Եէնմ. մէզպ. պլրտ. Ֆրպ. եէնիր. միրկ. պէշիկ.
3 50 Սինէն. միրկ. ր. ա. հիսար. գանտ. պէպ. արնվ. գրչ. Օրթ. պէշկիր.
4 30 Զնկ. պէյլ. Գուզդ. պէշկ.
5 15 Գուզդ. սկիւտ.
4 30 Գէյր. Բշպ. չուպ. զանլ. ա. հիս. գանտ. պէյլ. պէշկիր.
5 40 Ա. հիսար. վանր. չէնկր. պէյլպ. գուզկիր. պէշիկիպաշ.
5 20 Օրթ. պէշիկիպաշ սկիւտար.
4 23 Ր.ա.գավազ. եէնմ. մսպ. պէքտ. Ֆարպ. եէնիր.սինէն.միրկ. ր.հիսար. պէպ. պէշիկ
5 30 Գէպ. արնվտ. օրթ. պէշիկիպաշ
6 55 Գէշիկ. գապպաշ
5 20 Ֆրպ. պէյզզ. բաշապ. չուպլ. զանլ. ա. հիսար. գնտ. պէպ.
5 45 Եէնմ. մէզրպ. գէյրտ. Ֆրպ. եէնիր. միրկ. ր. հիս. պէպ. արնվ. գուրչ. օրթ. պշկիր.
7 40 Գուզկ. պէշիկիպաշ.
7 50 Արնվտր. գանիր. չէնկիր. պէյլպ. օրթ. գուզ. պէշիկիպաշ։
8 Եէնմ. մէզրպ. պէօյտ. Ֆարպ. եէնիր. սինէն. միրկ. ր. հիսար. պէպ. արնպտ. գուրչ. օրթ. պէշիկիպաշ։
8 14 Ր. ա. գավազ. սէզրպ. պէ յր. Ֆրպ. պյզ. բաշապ. չ չպլ. զանլ. ա. հիսար. գանտ. գանիր. չէնկ. պէյլպ. գուզ. պէշիկիպաշ։
8 55 Գէյզ- բաշպ. եէ.ր.բ. չուպլ. սինէն. զանլ. միրկ.
9 30 Եէնմ. մէզր. պէօյր. Ֆարպ. եէնիր Մրկ. ր.հիսար. պէպ. արնվտ. օրթ. պէշիկ.
10 10 Գէյզ. եէնիր.
10 30 Գէ.գ. բաշապ. չուպլ. զանլ. ա. հ սար. գանտ. չէնկր. պէյլ. գուզկ պէշիկ.
11 20 Օրթ. գուրչ. սկիւտ.
11 30 ...անիր. պշիկ.
10 15 Գէյզ. բաշպ. եէնիր. չուպլ. սինէն. զանլ. միրկ. ր. ա. հրսար. գանտ. պէպ. արնվա. չէնկ. պէյլ. օրթ. գուզկ. պէշիկ.
11 եէնմ. մէս. պէօյր. Ֆարպ. եէնիր. միրկ. ր. հիսա_. պէպ. արնվտ. օրթ. պէշիկ.

Կամուրջէն Վառարան

2 30 Գէշկիպ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. ր. հիս. միրկ. սինեն ր. Բրպ. պէօյր. մէս. եէնմ. ր. ա. գավազ։
2 45 Գապպ. պէշկիպ. իւսկ. գուզկ. օրթ. պէյլ. չէնկ. արնվ. Վնր. պէպ. գ.նտ. ա. ր. հիս. միրկ. գնլ. սինն. եէնիր. բշպ. պյզ.Ֆրպ.
2 50 Գուզկ.
3 — Գշկիպ. գուզկ. պէյլ. չէնկ. գանտ. ա. հիս. գանլ. չպուզ. բշպ. պէ.թզ
3 2 Գշկ. Գգկ.
3 15 Գէշկիպ. չէ·կր.
3 50 Գէշկիպ. սկիւտ օրթ.
4 5 Գէշկ. օրթ. գրչ. արնավ. պէպ. ր. հիսար միրկ. սինն. են ր. Բրպ. պէօյիր. մէս.ենմ.
4 20 Գապպ. պշկ. գուզկ.պէյլ. չնկ. ա.գ.ս.
5 Սկիւտ. Օրթ.
4 50 Գգկ.
5 Գէշկիպ. գուզկ. պէյլ. չէնկ.վանիր. գանտ. ա. հիսար գանլ. չուզ. բաշապ. պէյզ Ֆրպ. պէօյր. մէզ. եէնմ.
6 Գապպ. Գէշկիպ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. ր. հիս. միրկ. սինէն. եէնիր. Բրպ. պէօյր. մէս. եենմ. ր. ա. գավազ
7 15 Գէպ. գանտ. ր. ա. հիսար. միրկ. գանլ. սինէն. չբպուզ. եէնիր. բաշպ. Գէյր
6 45 Գշկ. Ի.սկ. գուզկ. օրթ. Գէյ. չէնկ. գրչ. արնվ. վանիր.
7 30 Սկիւտարէ. գուզկ.
7 30 Գէշկիպ. օրթ. արնվ. պէպ. ր. հիս. միրկ. եէնիր. Բրպ. պէօյր. մէսզ. եէնմ.
9 Գշկիպ. Ֆրպ.
8 15 Գապպ. պէշկիպ. սկիւտ.
8 45 Գշկ. գուզկ. պէյլ. չէնկ. վանիր. գանտ. ա. հիսար. գանլ. չպուր. բշպ. պէյրզ.
9 50 Միր. եէնր. պէյրզ.
9 10 Գէշկիպ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. ր. հիս. միրկ. սինն. ենր. Բրպ պէօյ. մէս. եէնմ.
10 25 Գէշրիպ. գանտ. ա. հիսար գանլ. չբպուր. բշպ. պէյր. մէսպ. ր. ա. գավազ
9 45 Գէշիր. գուզկ. օր՝. պէյլ. չէնկ. արնավ. Գէպէր. գանտ.
10 30 Գշկ. պէպ. միրկ. սինն. ե.էնր. Բրպ. պէօյ. մէս. եէն.
16 30 Սկիւտար
10 45 Գապ. պշկ. Իւսկ. օրթարքէօյ
10 50 պէշկիպ. Գուզկ. պէյլ. չէնկ. վանիր.
10 45 Գէշիկ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. ր. հիս.
11 25 Սկիւտ. Գուզկ.
11 30 Գշրիպ. միրկ. սինէն. ենիր. Բրպ. պէօյր. մէս. եէնմ.
11 35 Գշկիպ. պէյլ. գանտ. ա.հիս. գանլ. չպուզ. բաշապ. պէյրզ
11 46 Գէշ.կ. օրթ. Գ.ս ր.ն. արնվ. պէպ. ր. հիս. միրկ. եէնիր.
11 50 Գուզ. պէյլ չէնկ. վանի. պէպ.
12 10 Գէշկիպ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. ր.հիսար. միրր. ենր. սինէն.ա.
12 15 Գէշրկ. գզկ. պ'յլ. չէնկ. գանտ. ա. հիս. գանլ. բաշապ. պէյր.
12 15 եէնր. Բրպ. պէօյր. մէս. եէնմ.

Ասոնց մէջ զատ Գապպաշի եւ Սէրքէ մէրի միջեւ ամէն օր կէս ժամը անգամ մը երթեւեկութիւն կը կատարուի, ժամ 2.45էն մինչեւ 12.15։

Պէշիկթաշի եւ Սկիւտարի միջեւ, ամէն օր կէս ժամը անգամ մը երթեւեկութիւն մը կը կատարուի, ժամ 2էն 12 30։

(Վ.Ա.ՀԱՍԱՆԱՅԻՆ)

COMP RUSS

Navigation a Vapeur et de Commerce

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթուան երթեւեկութիւններ

Յուն ա.

Գշ. 25] 7 Իզմիր, Պիրէօն, Աղեքսանդրիա, միջօրէէն առաջ ժամ 10ին։ Հաղորդակցութիւն Բարիզ Սմիրնա եւ Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող շոգենաւերուն հետ։

Գշ. 25] 7 Իզմիրլիոլ. Սինոպ, Սամսուն, Օրսու, Բաթումեան, Տրապիզոն, Ռիզէ, Պաթում. միլրլէն առաջ ժամը 10ին։

Գշ. 26] 8 Սէվաստոպոլ ժամը 10ին։

Եշ. 27] 9 Օսմանիա ժամը 10ին։ Հաղորդակցութիւն Խրիմ-Կովկաս Խրիմ Ազով, Օսմանիա-Բէյրութ, Օսմանիա-Նիքոլայեվ գիներու շոգենաւերուն հետ։

Եշ. 27] 9 Պուրգազ, Վառնա, Օսմանիա իրիկուան ժամը 4ին։

Ուր. 28]10 Տարտանէլ, Միտիլլի, Իզմիր Բրիսա, Թրիպոլի, Պէյրութ, Եաֆա, Բաս-Սուրա, Աղեքսանդրիա. Իրիկուան ժամը 4ին։

Շբ. 29]11 Օսմանիա. Իրիկուան ժամը 4ին։

35 - 50

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Ն ԲԱԹԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ԵՐԱՍԽԱՒԱՅ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

Փէար. 14ին Սիրիասի, Սեւ Ծովէն։

ՄԱՅՆԻՄՆԵՐ

Փէար. 14ին Սիրիասի, ուղ. Մարսիլիա

Ա	կարգ	Բարիզի համար	200 ֆր.
»	»	Մարսիլիոյ »	160 »
Բ.	»	Բարիզի	150 »
»	»	Մարսիլիոյ »	120 »

Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին՝ Թոփհանէ քարափին վրայ։

15 13—50 Թ. ՌԸՊՈՒ

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ԵՐԻՍՈՒՏԵԱՆ

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ՕՍՄ. ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երթեւեկութիւն կառախմբերու 1904 հոկտեմբեր 1 (Ն. Տ.) երեքշաբթի օրէն սկսեալ

ԷՍԿԻ-ՇԷՀԻՐ ԳՕՆԵԱՑԻ ԳԻՆ

ԵՐԹ Կառ. թ. 224 խառն Առաւ. ժ.	ր.	ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴՐԱԶ Կառ. թ. 223 խառն Իրիկ. ժ.	ր.
12	—	մկն. Էսկի-Շէհիր	ժմ.	3	—
12	12	» Կէօքճէ Քիւրպ	»	2	20
1	39	» Սապանճը Բունար	»	1	38
2	33	» Ալաքուսա	»	12	42
3	15	» Զէքիւրլեր	»	11	53
4	10	» Տէօյէր	»	11	5
4	39	» Իհսանիյէ	»	10	20
5	3	» Համամ	»	9	53
5	14	» Կապրիկէօյ Համամ	»	9	44
6	1	» Աֆիոն Գարա Հիսար	»	9	13
6	41	» Գէօյիւք Զօղանլար	»	8	20
7	36	» Զայ	»	7	33
8	21	» Իսկիշէհիր	»	6	40
8	45	» Եասխան	»	6	15
9	16	» Ագ Շէհիր	»	5	43
9	43	» Ազարի քէօյ	»	5	13
10	30	» Զավուշճը քէօյ	»	4	35
11	8	» Իւկին	»	4	8
11	55	» Աքի-Խանը	»	3	9
12	50	» Հրայ-Իին	»	2	27
1	22	» Մէյսան	»	1	47
2	22	» Բունար-Գաչը	»	12	42
3	—	ժմ. Գոնիա	մկն.	12	—
իրիկ.				առաւ.	

ԷՍԿԻ ՇԷՀԻՐ ԷՆԿԻՒՐԻՒԻ ԳԻՆ

ԵՐԹ Կառ. թ. 122 խառն Առաւ. ժ.	ր.	ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴՐԱԶ Կառ. թ. 121 խառն Իրիկ. ժ.	ր.
1	—	մկն. Էսկի Շէհիր	ժմ.	11	—
1	44	» Ագ Գունար	»	10	18
2	24	» Ալբիւ Քէօյ	»	9	46
3	4	» Գէյլիք Ախուր	»	8	58
4	9	» Սարիքէօյ	»	8	1
4	58	» Գիչէր	»	7	4
5	35	» Մասիլեր	»	6	27
6	9	» Գէյլիք Քէօփրու	»	6	—
7	3	» Բօյաթլի	»	5	16
8	21	» Մալի Քէօյ	»	3	49
9	15	» Սէնկան Քէօյ	»	2	47
10	—	ժմ. Էսկիսիրիս	մկն.	2	—
իրկն.				առաւ.	

ԱԼԱԵՈՒՆՏԷՆ ՔԷՕԹԱՀԻԱ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 222 խառն Առաւ. ժ.	ր.	Թ. 324 խառն Իրկն. ժ.	ր.	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴԱՐԶ Կառախումբ Թ. 321 խառն Առաւ. ժ.	ր.	Թ. 323 խառն Իրկն. ժ.	ր.
2	35	12	15	մկն. Ալաեւունտ ժմ.	2	—	12	5
2	55	1	5	ժմ. Քէօթահիա մկն.	1	40	11	45

ՀԱՄԻՏԻԼ—ԱՏԱ-ԲԱԶԱՐ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 421 խառն Առաւ. ժ.	ր.	Թ. 423 խառն Իրիկն. ժ.	ր.	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴԱՐԶ Թ. 422 խառն Իրկն. ժ.	ր.	Թ. 422 խառն Առաւ. ժ.	ր.
5	17	6	47	մկն. Ատա-Բազար ժմ.	6	23	7	53
5	35	7	5	ժմ. Համիտիէ մկն.	6	5	7	35